

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.37.425/2012/8.szám

A Kúria dr. Vanderlik Milán ügyvéd által képviselt Vitkóczi Terézia (felperes címe) perújított felperesnek dr. Bittsánszky Géza Ádám jogtanácsos által képviselt Pest Megyei Kormányhivatal perújított alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Szedlár Anna (fél címe 2) ügyvéd által képviselt X. É. K. és Sz. Kft. (II.rendű alperes címe) perújító beavatkozóként beavatkozott, a Budapest Környéki Törvényszék 2012. március 29. napján kelt 8.K.26.890/2011/12. számú jogerős ítélete ellen a perújított felperes által 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26.890/2011/12. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Pest Megyei Bíróság 9.K.27.906/2009/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a perújító beavatkozót, hogy 15 napon belül fizessen meg a perújított felperesnek 30.000 (harmincezer) forint elsőfokú, és 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá a perújító beavatkozót, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A perújító alperesi beavatkozó (a továbbiakban: beavatkozó) 2011. augusztus 5-én perújítási kérelmet nyújtott be a Budapest Környéki Törvényszékhez (a továbbiakban: Törvényszék), amelyben a Pest Megyei Bíróság 2010. szeptember 28-án kelt 9.K.27.96/2009/14. számú ítéletének (a továbbiakban: alapügyben hozott ítélet) hatályon kívül helyezését és a perújított felperes (a továbbiakban:

felperes) keresetének elutasítását kérte. A perújítás okaként arra hivatkozott, hogy az alapperbe nem tudott beavatkozni, mert a Pest Megyei Bíróság - az alapügyben hozott ítélet indokolásában foglaltakkal ellentétben - nem kereste meg a beavatkozási felhívással. Perújítási kérelmében állította, hogy az alapügyben hozott ítéletről az azt követően indult ismételt közigazgatási eljárásban szerzett tudomást, amikor az első fokú építési hatóság 2007. március 10-én fennmaradási engedély iránti kérelem benyújtására hívta fel.

A Budapest Környéki Törvényszék hatályon kívül helyezte az alapügyben hozott ítéletét és elutasította felperes keresetét. A Törvényszék a perújítás megengedhetősége tárgykörében megállapította, hogy a beavatkozó, mint a társasház beruházója és az értékesítést megelőzően tulajdonosa az alapügyben beavatkozóként vehetett volna részt és ebbeli minőségében nyilatkozatokat tehetett volna a bizonyítási eljárásban. A Pest Megyei Bíróság azonban a beavatkozás lehetőségéről nem értesítette, az alapügyben hozott ítéletet részére nem kézbesítette. Megállapította továbbá, hogy a perújítási kérelem a Pp. 260. § (3) bekezdése szerint megszabott határidőben érkezett.

A Törvényszék a megállapított tényekből - az építési engedélyköteles bővítési munkálatok megrendelője, a lakásingatlan tulajdonosaként a felperes volt -, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 18. §, 37. § (2) bekezdése, 48. § (1) bekezdése, 51. § (1) bekezdése alapján érdemben arra a következtetésre jutott, hogy az építtető a lakásingatlan tulajdonosa, akinek fennmaradási engedély iránti kérelmet kellett volna a építési hatóságnál előterjesztenie. Jogszerű volt tehát az alapügyben felülvizsgált alperesi határozat, amely a felperes építtetői minőségének megállapítása mellett elutasította a felperes fennmaradási engedély iránti kérelmét arra hivatkozással, hogy a felperes nem csatolta a társasház tulajdonosainak hozzájárulását a bővítéshez.

A felperes felülvizsgálattal fordult a Kúriához.

Többirányú felülvizsgálati kérelme szerint a jogerős ítélet jogsértő, mivel nem álltak fenn a perújítás Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja illetve a (2) bekezdése szerinti feltételek. Az alapügyben hozott ítélet nem tartalmaz rendelkezést beavatkozóra nézve, ugyanakkor perújítási eljárásban nem orvosolható az, hogy az alapügyben esetlegesen eljárási jogszabálysértés történt.

A felperes felülvizsgálati kérelmében jogsértőnek ítélte a jogerős ítéletet azért is, mert a perújítási kérelmet elkészttség okán nem lehetett volna befogadni.

A felülvizsgálati kérelme irányát képezte továbbá az is, hogy a felperes értelmezésében az alapügyben a Pest Megyei Bíróságnak nem is kellett volna beavatkozót a beavatkozás lehetőségéről

értesíteni, mivel a beavatkozó az alapügyet megelőző közigazgatási eljárásról konkrét tudomással bírt. Ebben az összefüggésben az ítélet sérti a Pp. 54. § (1) bekezdését, és a 335. § (5) bekezdését.

Végül a perújítás formai kellékei között a Pp. 3. §-ába, a 261. § (1) és 266. § (1) bekezdésébe ütközően törvénysértő a jogerős ítélet, mert a Törvényszék a perújított alperes határozatának felülvizsgálata kapcsán nem dönthetett volna érdemben az építettő kilétéről.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak értelmében a Törvényszék a perújítási eljárásban nem volt figyelemmel arra a tényre, hogy az ingatlannyilvántartásban 2007. március végéig, azaz a bővítési időszakban a beavatkozó tűnt ki tulajdonosként. Következésképpen az építési engedély benyújtására is csak a beavatkozó lett volt jogosult a vonatkozó szabályok szerint [46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet (a továbbiakban: R.), illetve a 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet]. A támadott ítélet ezért a R. 5. § (1) bekezdés b) pontjába, illetve az Étv. 51.§ (1) bekezdésbe ütközően is jogsértő.

A beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte. A Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseivel alátámasztottan arra hivatkozott, hogy esetében fennálltak úgy a beavatkozás, mint a perújítás Pp.-ben foglalt feltételei.

A felülvizsgálati kérelem érdemét tekintve pedig megismételte azt a korábban már kifejtett álláspontját, hogy a bővítési munkálatok felperes érdekében álltak, felperes kötött vállalkozási szerződést a kivitelezőkkel, illetve tulajdonosa is volt a lakásingatlannak.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A perújítási eljárásban meghozott jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem kapcsán a Kúriának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a beavatkozást szabályozó Pp. 54. §-ára is figyelemmel a Pp. 260. §-a alapján orvosolható-e az alapügy esetleges eljárási jogsértése. Nemleges válasz esetén ugyanis szükségtelen a felülvizsgálati kérelem alapján a jogerős ítélet érdemének felülvizsgálata.

A Pp. 260. § (1) bekezdés értelmében [a] jogerős ítélet ellen perújításnak van helye, ha „a) a fél oly tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amelyet a bíróság a perben nem bírált el, feltéve, hogy az - elbírálás esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna (...)”.

A (2) bekezdés szerint „[a]z (1) bekezdés a) pontja alapján a felek bármelyike csak akkor élhet perújítással, ha az ott említett tényt, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során hibáján kívül nem érvényesíthette”.

A bíróság a perben a felek által előtárt jogvitában a bizonyítási eljárás során megállapított tényállásra egyéniesítve alkalmazza a kiválasztott és az értelmezés révén megfelelő tartalommal felruházott jogszabályt. A rendkívüli jogorvoslatok arra szolgálnak, hogy a jogvitát a véglegesség szándékával lezáró, tehát anyagi jogerővel bíró ítéletek ténybeli, illetve jogbeli hibáit – a jogerő feltörésével és a kivételesség szem előtt tartásával – orvosolják. A jogerő fenntartásához fűződő érdek, valamint az ebből fakadó kivételesség – végső fokon a jogbiztonság – az az ok, ami a rendkívüli perorvoslatok meghatározott okokhoz kötött szabályozását lehetővé teszi.

A Pp. rendelkezése a felek számára nyitva álló, rendkívüli, és önálló jogorvoslati lehetőséget intézményesít a perújítás révén: rendkívüli a perújítás, mert csak a tények megállapításával kapcsolatos jogsérelmek orvoslására vehető igénybe (BH2000.549.; BDT2009.2005-I.; BDT2009.1991.), valamint önálló, mivel az alapeljárásban eljáró bíróság bírálja el, függetlenül attól a ténytől, hogy a jogorvoslatért folyamodó az alapügyben hozott ítélettel szemben élt-e rendes vagy rendkívüli perorvoslattal. Végül a jogorvoslat ezen módja csak az alapperbeli felek számára jelenti a jogsérelmek reparálásának lehetőségét.

Ezzel szemben a felülvizsgálati eljárás jogosulti köre tágabb: a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a félen és a beavatkozón kívül, a felülvizsgálatot „a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az kérheti, akire a határozat rendelkezést tartalmaz”. Emellett a felülvizsgálati kérelem alkalmazásának kifejezett célja a jogbeli kérdésekkel kapcsolatos jogsérelmek orvoslása. Jogkérdés a perben az eltérő álláspontot tükröző bírói ítélet figyelmen kívül hagyása (KGD2007.186.), a jogegységi határozat figyelmen kívül hagyása (KGD2002.130.), vagy az alkalmazott jogszabály érvényessége, alkalmazhatósága, az egyéb jogalkalmazási hibákkal együtt (KGD2006.15). Az eljárás szabálytalansága, a per formai követelményeinek megtartása, ezen belül az eljárási jogok érvényesítése ténykérdés, mégsem tartozik a perben elbírált jogvita ténybeli alapjaihoz. Az kifejezetten jogalkalmazással előálló jogsérelemnek minősül. Következésképpen a perújítási eljárásban nem érvényesíthető, nem reparálható.

A perbeli esetre vonatkoztatva mindezt megállapítható: az a tény, hogy beavatkozót a Pest Megyei Bíróság az alapperben nem értesítette a beavatkozás lehetőségéről, amennyiben jogsérelemnek tekinthető, abban az esetben sem tartozott a perbeli jogvita ténybeli alapjaihoz. Következésképpen az a kérdés, hogy az alapeljárásban részt vehetett-e a beavatkozó az alapper jogi alapjaihoz tartozó kérdés, ezért az perújítás alapját nem képezheti.

Ezt az álláspontot támasztja alá a Pp. 54. § (1) bekezdésének meghatározása a beavatkozóvá válás időbeliségéről: eszerint a jogi

érdekkel rendelkező személy a más személyek között folyamatban levő perbe „(...) az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig – az azonos érdekű fél pernyertességének előmozdítása végett” avatkozhat be. Ebből az következik, hogy az alapeljárásban kell féllé avagy a félhez hasonló jogokkal rendelkező szereplővé válni ahhoz, hogy a perújítási kérelem a bíróság által befogadhatóvá és az egyéb feltételek kimerítése esetén elbírálhatóvá váljon. A perbeli esetben a beavatkozó nem vált féllé, illetve a félhez hasonló jogokkal rendelkező beavatkozóvá az alapeljárásban.

A kifejtett indokok alapján a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a beavatkozó részben nem volt jogosult a perújítás előterjesztésére, részben pedig a perújítási kérelem alapjául megjelölt ok nem ténybeli, hanem jogbeli sérelmet takart. Ezért – egyezően a felperes felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal – a perújítási kérelmet a Törvényszéknek érdemi vizsgálat nélkül, a Pp. 266. § (2) bekezdésében foglaltak szem előtt tartásával el kellett volna utasítani. A Kúria így a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte és az alapeljárásban született ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes perújító beavatkozót kötelezte a perújított felperes Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ára tekintettel megállapított összegű elsőfokú és felülvizsgálati eljárási perköltségének megfizetésére.

Ugyancsak pervesztességére tekintettel kötelezett a Kúria a perújító beavatkozót az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) szerinti mértékű felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

A perújított felperes részére a felülvizsgálati kérelmére lerótt illeték az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja alapján visszatérítendő.

Budapest, 2013. október 29.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő

